

Anonymizovaná verze

C-307/24 – 1

Věc C-307/24 [Momeut]ⁱ

Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora

Datum doručení:

26. dubna 2024

Předkládající soud:

Cour de cassation (Lucembursko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

25. dubna 2024

Navrhovatel:

NB

Odpůrce:

Caisse pour l'avenir des enfants

1. SKUTKOVÝ STAV

- 1 Navrhovatel, NB, má bydliště v Belgii a pracuje v Lucembursku. Jeho manželka také pracuje a má vlastní příjem. Z předchozího vztahu má dvě děti, které s ní žijí ve společné domácnosti. Rodičovskou zodpovědnost k těmto dětem vykonávají společně matka a biologický otec, který je povinen platit výživné ve výši 150 eur na každé dítě.
- 2 Po určitou dobu pobíral NB rodinný příspěvek na děti své manželky, které vyplácel odpůrce, Caisse pour l'avenir des enfants (orgán pro správu a vyplácení rodinných dávek, Lucembursko). Tento příspěvek mu byl následně odňat se zpětnou účinností ode dne 1. srpna 2016 z důvodu, že děti již nelze považovat za rodinné

ⁱ Název projednávané věci je fiktivní. Neodpovídá skutečnému jménu žádného z účastníků řízení.

příslušníky, a to na základě článků 269 a 270 lucemburského code de la sécurité sociale (zákon o sociálním zabezpečení).

Skutečnosti předcházející řízení

- 3 Conseil arbitral de la sécurité sociale (soud prvního stupně pro záležitosti sociálního zabezpečení, Lucembursko) vyhověl podané žalobě a rozhodl, že výplata rodinného přídatku pro NB má být obnovena. V řízení o odvolání Conseil supérieur de la sécurité sociale (odvolací soud pro záležitosti sociálního zabezpečení, Lucembursko) zrušil rozhodnutí soudu prvního stupně a potvrdil, že rodinný přídatek má být odejmut. Proti rozhodnutí o odvolání byl nyní podán kasační opravný prostředek ke Cour de cassation (Kasační soud, Lucembursko).

Napadený rozsudek v řízení o odvolání

- 4 Zákonem ze dne 23. července 2016, který vstoupil v platnost 1. srpna 2016, byl změněn zákon o sociálním zabezpečení. Podle nových článků 269 a 270 tohoto zákona již nelze děti manžela či manželky považovat za rodinné příslušníky přeshraničního pracovníka. V rozsudku ze dne 2. dubna 2020 (Caisse pour l'avenir des enfants, C-802/18 EU:C:2020:269) Soudní dvůr rozhodl, že „rodinný přídatek spojený s výkonem závislé činnosti příhraničním pracovníkem v určitém členském státě představuje sociální výhodu [podle unijního práva]“ (bod 23) a že „[unijní právo] brání ustanovením členského státu, podle kterých mohou příhraniční pracovníci pobírat rodinný přídatek spojený s výkonem jejich závislé činnosti v tomto členském státě pouze na své vlastní děti, ale nikoli na děti svého manžela či manželky, jejichž nejsou rodiči, ale zajišťují jejich výživu, zatímco právo na pobírání tohoto příspěvku mají všechny děti s bydlištěm v uvedeném členském státě“ (bod 71).
- 5 Pro účely uplatnění čl. 2 bodu 2 písm. c) směrnice 2004/38/ES¹ musí migrující pracovník zajišťovat výživu dítěte svého manžela či manželky, aby měl nárok na rodinné přídatky. Odvolací soud je toho názoru, že Soudní dvůr neuznal možnost příhraničního pracovníka předložit takový důkaz prostřednictvím domněnky stanovené v první části věty čl. 2 bodu 2 písm. c) směrnice 2004/38 v případě nevlastních dětí, neboť tuto domněnku vyhradil potomkům v přímé linii migrujícího pracovníka, u nichž se předpokládá, že jsou rodinnými příslušníky, pokud jsou mladší jednadvaceti let (a rodinnými příslušníky staršími jednadvaceti let, pokud se prokáže, že jsou stále vyživováni).
- 6 Soudní dvůr upřesnil, že postavení vyživovaného rodinného příslušníka je výsledkem *faktické situace*, „jejíž posouzení přísluší členskému státu a případně vnitrostátním soudům. Postavení rodinného příslušníka příhraničního pracovníka, který je vyživován posledně uvedeným, může vyplývat, pokud jde o situaci dítěte

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS.

manžela či manželky [...] tohoto pracovníka, z objektivních skutečností, jako je existence společné domácnosti tohoto pracovníka a studenta, a není potřeba určit důvody přispívání příhraničního pracovníka na výživu studenta ani podrobně vyčíslit rozsah takového příspěvku“ (rozsudky ze dne 15. prosince 2016, Depesme a další, C-401/15 až C-403/15, EU:C:2016:955, bod 60, a ze dne 2. dubna 2020, Caisse pour l'avenir des enfants, C-802/18, EU:C:2020:269, bod 50).

- 7 Soud prvního stupně správně zohlednil společné bydliště jako kritérium pro posouzení, zda dotčená osoba zajišťuje výživu dětem svého manžela či manželky. Z formulace použité Soudním dvorem však vyplývá, že toto kritérium není jediným, které je třeba zohlednit, neboť bylo uvedeno pouze jako příklad pro ilustraci obecnějšího pojetí objektivních faktorů.
- 8 Je nesporné, že děti žijí ve společné domácnosti, kterou tvoří dotčená osoba se svou manželkou, že biologická matka dětí má vlastní příjem, že rodičovská zodpovědnost je společná a že biologický otec je povinen platit výživné na každé dítě. Z toho vyplývá, že matka je schopna zajišťovat svým dětem výživu do výše jedné poloviny, která na ni připadá v rámci rozvodu. Je třeba připomenout, že v zásadě platí, že každý z biologických rodičů přispívá na výživu a vzdělávání společných dětí úměrně podle svých prostředků, prostředků druhého rodiče a potřeb dětí, a že pokud se rodiče rozejdou, má příspěvek na jejich výživu a vzdělávání formu výživného, které platí podle konkrétního případu jeden z rodičů druhému. Biologičtí rodiče tak hradí veškeré náklady na výživu dítěte.
- 9 Tento závěr není zpochybněn důkazy o převodech, které předložil NB a které se týkají běžných výdajů na domácnost, neboť z nich nevyplývá, že je jediným majitelem účtu, z něhož jsou placeny příslušné částky, a není uvedeno, ve prospěch kterého dítěte byly tyto výdaje vynaloženy. Při absenci dalších skutečností není okolnost, že nevlastní otec poskytuje dětem výživu, prokázána právně dostačujícím způsobem.

2. DŮVODY KASAČNÍHO OPRAVNÉHO PROSTŘEDKU

První část prvního důvodu kasačního opravného prostředku

- 10 Podle ustálené judikatury je postavení rodinného příslušníka pracovníka pojmem, na který se vztahuje „zásada, podle které ustanovení, která zakotvují volný pohyb pracovníků, jenž je součástí základů Unie, musí být vykládána široce“ (rozsudky ze dne 15. prosince 2016, Depesme a další, C-401/15 až C-403/15, EU:C:2016:955, bod 58, a ze dne 18. června 1987, Lebon, 316/85, EU:C:1987:302, body 21 až 23). Tato zásada širokého výkladu se uplatní „na příspěvek příhraničního pracovníka na výživu dětí jeho manžela či manželky“ (rozsudek ze dne 15. prosince 2016, Depesme a další, C-401/15 až C-403/15, EU:C:2016:955, bod 59). Při uplatnění této zásady širokého výkladu Soudní dvůr konstatoval, že „[p]ostavení rodinného příslušníka příhraničního pracovníka, který je vyživován posledně uvedeným“, nepředpokládá „právo na výživné“, ale že se jedná o „faktickou situaci“, přičemž toto postavení „může

vyplývat, pokud jde o situaci dítěte manžela či manželky [...] tohoto pracovníka, z objektivních skutečností, jako je existence společné domácnosti tohoto pracovníka a studenta, a není potřeba určit důvody přispívání příhraničního pracovníka na výživu studenta ani podrobně vyčíslit rozsah takového příspěvku“ (rozsudek ze dne 15. prosince 2016, Depesme a další, C-401/15 až C-403/15, EU:C:2016:95, bod 60), a že požadavek, aby příhraniční pracovník zajišťoval výživu dítěte svého manžela či manželky, „vyplývá z faktické situace, jejíž posouzení přísluší správě, a případně vnitrostátním soudům na základě důkazů poskytnutých dotčenou osobou, přičemž není potřeba, aby určily důvody takového příspěvku či podrobně vyčíslily jeho rozsah“ (rozsudek ze dne 2. dubna 2020, Caisse pour l'avenir des enfants, C-802/18, EU:C:2020:269, bod 50).

- 11 V napadeném rozsudku však byl v rozporu s judikaturou Soudního dvora přijat restriktivní výklad postavení příhraničního pracovníka jako „rodinného příslušníka“, neboť existenci příspěvku pracovníka učinil závislou na „důvodech tohoto příspěvku“ podle toho, zda souvisí s neplněním povinnosti biologických rodičů k výživě, či nikoli a na posouzení jeho „rozsahu“ s ohledem na příspěvek biologických rodičů.

Druhá část prvního důvodu kasačního opravného prostředku

- 12 Podle čl. 2 bodu 2 písm. c) směrnice 2004/38/ES se děti mladší 21 let považují za vyživované osoby. Tato domněnka se vztahuje na děti manželů či manželek přeshraničních pracovníků, jak vyplývá ze stanoviska generálního advokáta ve věcech C-401/15 až C-403/15, body 70 a 71, výslovně potvrzeného v rozsudku Depesme a další, C-401/15 až C-403/15, EU:C:2016:955, body 61 a 62 (který se týkal pracovníka, který je „nevlastním rodičem“ studenta). Toto řešení je třeba použít rovněž na základě zásady širokého výkladu pojmu rodinný příslušník pracovníků. Tím, že napadený rozsudek nepřiznal NB uplatnění této domněnky, porušil čl. 2 bod 2 směrnice 2004/38/ES.

Třetí část prvního důvodu kasačního opravného prostředku

- 13 Článek 45 SFEU týkající se volného pohybu pracovníků v Unii zahrnuje zákaz jakékoli diskriminace mezi pracovníky členských států na základě státní příslušnosti, pokud jde o zaměstnání, odměnu za práci a jiné pracovní podmínky. Soudní dvůr rozhodl, že čl. 1 písm. i) a článek 67 nařízení [...] (ES) č. 883/2004 [...], ve spojení s čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011 a čl. 2 bodem 2 směrnice 2004/38/ES, musejí být vykládány v tom smyslu, že brání ustanovením členského státu, podle kterých mohou příhraniční pracovníci pobírat rodinný přídatek [...] pouze na své vlastní děti, ale nikoli na děti svého manžela či manželky, jejichž nejsou rodiči, ale zajišťují jejich výživu, zatímco právo na pobírání tohoto přídatku mají všechny děti s bydlištěm v uvedeném členském státě. V důsledku toho napadený rozsudek vzhledem k tomu, jak v něm bylo rozhodnuto, porušil zásadu „volného pohybu pracovníků a zákazu přímé nebo nepřímé diskriminace“ zakotvenou ve výše uvedených ustanoveních.

Čtvrtá část prvního důvodu kasačního opravného prostředku (podpůrně)

- 14 Pokud má Cour de cassation (Kasační soud) v úmyslu zamítnout první tři části prvního důvodu kasačního opravného prostředku (neoprávněné odmítnutí položit předběžnou otázku zakládá žalobu pro nesplnění povinnosti a představuje porušení článku 6 Evropské úmluvy o lidských právech), je třeba položit následující předběžné otázky:

1. *„Brání zásada, podle které ustanovení, která zakotvují volný pohyb pracovníků, jenž je součástí základů Unie, musí být vykládána široce“ (rozsudek Depesme a další,... bod 58), tomu, aby ustanovení členského státu byla vykládána v tom smyslu, že příhraniční pracovníci nemohou pobírat rodinný přídatek spojený s tím, že vykonávají závislou činnost v tomto členském státě, na děti svého manžela či manželky, pokud jsou tyto děti nezletilé a žijí ve společné domácnosti s přeshraničním pracovníkem, z toho důvodu, že na jeho výživu přispívají nebo mohou přispívat i biologičtí rodiče dítěte?*

2. *Vztahuje se domněnka plynoucí z čl. 2 bodu 2 písm. c) směrnice 2004/38/ES, podle níž se děti mladší 21 let považují za vyživované osoby, i na děti manželů či manželek příhraničních pracovníků, kteří s nimi žijí ve společné domácnosti?*

3. *Brání zásada „volného pohybu pracovníků“ a zákaz diskriminace vyplývající z čl. 45 odst. 1 a 2 SFEU a čl. 1 písm. i) a článku 67 nařízení (ES) č. 883/2004 ve spojení s čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011 a čl. 2 bodem 2 směrnice 2004/38/ES tomu, aby byla ustanovení členského státu vykládána v tom smyslu, že příhraniční pracovníci nemohou pobírat rodinný přídatek spojený s tím, že vykonávají závislou činnost v tomto členském státě, na děti svého manžela či manželky, pokud jsou tyto děti mladší 21 let a žijí ve společné domácnosti s příhraničním pracovníkem, z toho důvodu, že na jeho výživu přispívají i biologičtí rodiče dítěte, ačkoli všechny děti s bydlištěm v tomto členském státě mají nárok na pobírání tohoto přídatku?*

Druhý důvod kasačního opravného prostředku

- 15 Napadenému rozsudku je vytýkáno porušení článku 1 Protokolu č. 12 k EÚLP a článku 14 EÚLP, které se vztahují na nárok na sociální dávky. Při posuzování, zda došlo k diskriminaci ve smyslu těchto ustanovení, přikládá Evropský soud pro lidská práva „vysoce přesvědčivou hodnotu“ závěrům Soudního dvora. Soudní dvůr přitom již shledal, že řada lucemburských ustanovení diskriminuje příhraniční pracovníky (např. rozsudky ze dne 20. června 2013, Giersch a další, C-20/12, EU:C:2013:411, ze dne 14. prosince 2016, Bragança Linares Verruga a další, C-238/15, EU:C:2016:949 nebo ze dne 10. července 2019, Aubriet, C-410/18, EU:C:2019:582). Napadený rozsudek tím, že použil v tomto ohledu restriktivní výklad postavení „rodinného příslušníka“ příhraničního pracovníka a jeho příspěvku na výživu nezletilých dětí jeho manžela či manželky, kteří spolu žijí ve společné domácnosti, a zejména odmítl uplatnění domněnky vyplývající z čl. 2 bodu 2 směrnice 2004/38/ES, podle níž se nezletilé děti mladší 21 let

považují za vyživované osoby, jakož i podmíněním příspěvku pracovníka na výživu nezletilých dětí žijících s ním ve společné domácnosti „důvody tohoto příspěvku“ a posouzením „rozsahu“ tohoto příspěvku ve vztahu k příspěvku rodičů, ačkoli všechny děti s bydlištěm v tomto členském státě mají nárok na sporný rodinný příspěvek, zavedl novou formu protiprávní diskriminace mezi přeshraničními pracovníky a tuzemskými pracovníky, která představuje nepřímou diskriminaci na základě státní příslušnosti a která není založena na žádném legitimním cíli, což je v rozporu s výše uvedenými ustanoveními.

3. ANALÝZA COUR DE CASSATION (KASAČNÍ SOUD)

K výkladu práva Evropské unie

- 16 Soudní dvůr rozhodl, že nárok příhraničního pracovníka na výplatu rodinného příspěvku na dítě jeho manžela či manželky, jehož není rodičem, je podmíněn prokázáním toho, že splňuje podmínku zajištění výživy tohoto dítěte (rozsudek ze dne 2. dubna 2020, Caisse pour l'avenir des enfants, C-802/18, EU:C:2020:269).
- 17 Uplatněním tohoto kritéria odvolací soud za účelem odůvodnění rozhodnutí o odnětí rodinného příspěvku
- implicitně, ale nutně konstatoval, že důkazy o existenci manželství mezi příhraničním pracovníkem a matkou dětí a o existenci společné domácnosti příhraničního pracovníka, jeho manželky a dětí, posuzované jednotlivě nebo společně, neprokazují splnění dané podmínky,
 - konstatoval, že oba biologičtí rodiče mají prostředky na to, aby přispívali na výživu dětí, a také na ni přispívají, neboť matka vykonává výdělečnou činnost a otec musí platit výživné ve výši 150 eur na každé z dětí, a dospěl k závěru, že „*biologičtí rodiče hradí veškeré náklady na výživu dítěte*“,
 - konstatoval, že doklady o převodech týkajících se běžných výdajů na domácnost neprokazují právně dostačujícím způsobem, že NB zajišťuje výživu dětí, neboť nebylo prokázáno, že byl jediným majitelem účtu, z něhož jsou placeny příslušné částky.
- 18 Pojem „*zajišťování výživy*“ použil Soudní dvůr původně k tomu, aby rozhodl, že příhraniční pracovník může obdržet vnitrostátní dávku ve formě sociální výhody, v tomto případě finanční podpory na vysokoškolské vzdělání, pro své vlastní dítě, pokud nadále zajišťuje výživu tohoto dítěte (rozsudky ze dne 26. února 1992, Bemini, C-3/90, ECLI:EU:C:1992:89, body 25 a 29, ze dne 8. června 1999, Meeusen, C-337/97, ECLI:EU:C:1999:284, bod 19, ze dne 14. června 2012, Komise v. Nizozemsko, [C-542/09], ECLI:EU:C:2012:346, bod 35, a ze dne 20. června 2013, [Giersch], C-20/12, ECLI:EU:C:2013:411, bod 39), aniž byl tento pojem v těchto rozsudcích definován.

- 19 Soudní dvůr následně – stále v souvislosti se sociální výhodou spočívající ve finanční podpoře na vysokoškolské studium, která se ovšem týkala dítěte, které nebylo v příbuzenském vztahu s příhraničním pracovníkem, – upřesnil pojem „poskytovat výživu“ tím, že nejprve uvedl, že „*nepředpokládá právo na výživné*“ (rozsudek ze dne 15. prosince 2016, Depesme a další, C-401/15 až C-403/15, EU:C:2016:955, bod 58), a poté dodal, že „*postavení vyživovaného rodinného příslušníka je výsledkem faktické situace. Jedná se o rodinného příslušníka, kterého podporuje pracovník, a není nezbytné zjišťovat důvody využití této podpory a zabývat se tím, zda je dotyčná osoba schopna zajistit své potřeby výkonem výdělečné činnosti*“ (body 58 a 59). Z toho Soudní dvůr dovodil, že „*postavení vyživovaného rodinného příslušníka je výsledkem faktické situace, jejíž posouzení přísluší členskému státu a případně vnitrostátním soudům. Postavení rodinného příslušníka příhraničního pracovníka, který je vyživován posledně uvedeným, může vyplývat, pokud jde o situaci dítěte manžela či manželky nebo uznaného partnera či partnerky tohoto pracovníka, z objektivních skutečností, jako je existence společné domácnosti tohoto pracovníka a studenta, a není potřeba určit důvody přispívání příhraničního pracovníka na výživu studenta ani podrobně vyčíslit rozsah takového příspěvku*“ (bod 60).
- 20 Soudní dvůr poté použil kritérium „*poskytování výživy*“ na otázku, zda může příhraniční pracovník požívat sociální výhody, kterou představuje rodinný přídatek na dítě, jehož není rodičem, a v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že „*dítětem příhraničního pracovníka, které nepřímou požívá sociálních výhod uvedených v posledně jmenovaném ustanovení, je třeba rozumět nikoliv pouze dítě, jehož rodičem je tento pracovník, ale rovněž dítě manžela či manželky nebo registrovaného partnera či partnerky uvedeného pracovníka, pokud tento pracovník zajišťuje výživu tohoto dítěte. Podle Soudního dvora tento poslední požadavek vyplývá z faktické situace, jejíž posouzení přísluší správě, a případně vnitrostátním soudům na základě důkazů poskytnutých dotčenou osobou, přičemž není potřeba, aby určily důvody takového příspěvku či podrobně vyčíslily jeho rozsah*“ (rozsudek ze dne 2. dubna 2020, Caisse pour l'avenir des enfants, C-802/18, EU:C:2020:269, bod 50). Soudní dvůr upřesnil, že „*biologický otec [dítěte] neplatí výživné matce tohoto dítěte. FV, který je manželem matky HY, podle všeho zajišťuje výživu tohoto dítěte, což však přísluší ověřit předkládajícímu soudu*“ (bod 52).
- 21 Soudní dvůr měl dále za to, že „*pojem ‚rodinný příslušník‘ příhraničního pracovníka, který může nepřímou požívat rovného zacházení podle čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011, odpovídá pojmu ‚rodinný příslušník‘ ve smyslu čl. 2 bodu 2 směrnice 2004/38, který zahrnuje manžela či manželku nebo partnera či partnerku, s nimiž občan Unie uzavřel registrované partnerství, potomky v přímé linii, kteří jsou mladší 21 let nebo jsou vyživovanými osobami, a potomky manžela či manželky nebo partnera či partnerky. Soudní dvůr v tomto ohledu zohlednil zejména bod 1 odůvodnění, článek 1 a čl. 2 odst. 2 směrnice 2014/54*“ (bod 51).
- 22 Cour de cassation (Kasační soud) z formulace, že výraz „*zajišťovat výživu*“ vyplývá z faktické situace, vyvozuje, že se nejedná o čistě skutkový pojem,

vyločený z přezkumu Soudního dvora a Cour de cassation (Kasační soud), ale že tato formulace má zdůraznit, že tento pojem je třeba posuzovat bez ohledu na jakýkoli nárok dítěte na výživné (viz rozsudek ze dne 15. prosince 2016, Depesme a další, C-401/15 až C-403/15, EU:C:2016:955, bod 58).

- 23 Cour de cassation (Kasační soud) z výše uvedeného dále vyvodil, že pojem „zajišťování výživy“ v rámci právní úpravy sociálních výhod je autonomním pojmem práva Evropské unie, který vyžaduje jednotné uplatňování a výklad.
- 24 Takový jednotný výklad přitom není v současné době zajištěn vzhledem k otázkám, které diskutovaná problematika vyvolává.
- 25 V tomto ohledu je Cour de cassation (Kasační soud) veden k tomu, aby si položil otázku ohledně dosahu příkladu uvedeného v rozsudku ze dne 15. prosince 2016, Depesme a další (C-401/15 až C-403/15, EU:C:2016:955, bod 60), pokud jde o „objektivní skutečnosti, jako je existence společné domácnosti tohoto pracovníka a studenta“, jednak co se týče otázky, zda je tento bod uveden pouze jako příklad, nebo naopak jako podmínka, přičemž v takovém případě vyvstává otázka, zda se jedná o podmínku dostatečnou nebo podmínku nutnou, a jednak co se týče otázky, zda záleží na způsobu financování společné domácnosti, v rozsahu, v němž je třeba ověřit, zda se příhraniční pracovník na tomto financování podílí částečně nebo zcela.
- 26 Pokud jde o potřeby dítěte, které je třeba zohlednit a které zajišťuje příhraniční pracovník, je Cour de cassation (Kasační soud) veden k tomu, aby se zabýval otázkou, zda je třeba zohlednit pouze výživu a základní životní potřeby dítěte (jídlo, ošacení, bydlení, vzdělání atd.), nebo zda je třeba zohlednit všechny výdaje obecně jakéhokoli druhu, včetně těch, které slouží k potěšení nebo prostému pohodlí (mobilní telefon, restaurace, řidičský průkaz atd.), nebo dokonce těch, které jsou přepychové, okázalé nebo luxusní (pravidelné nákupy elektronických zařízení, dovolené ve vzdálených zemích atd.), které mají zajistit určitou životní úroveň.
- 27 Pokud jde o způsoby, jakými příhraniční pracovník přispívá na výživu dítěte, Cour de cassation (Kasační soud) si klade otázku, zda má mít příspěvek příhraničního pracovníka na výživu dítěte formu peněžních plateb v hotovosti přímo dítěti, nebo zda může mít formu výdajů vynaložených v zájmu dítěte. V téže souvislosti vyvstává otázka, zda se musí jednat o výdaje vynaložené – jak je podle všeho navrhováno v závěrech státního zástupce – ve zvláštním či dokonce výlučném zájmu dítěte, nebo zda se zohledňují výdaje vynaložené ve společném zájmu rodinné jednotky (měsíční splátky hypotéčního úvěru, nájemné, nákup společně užívaného vybavení atd.). V souvislosti s těmito konkrétními způsoby vyvstává otázka, zda výdaje příhraničního pracovníka na zajišťování výživy dítěte musí mít určitou opakující se, pravidelnou nebo periodickou povahu (hypotéka, nájemné, náklady na elektřinu a topení, telefonní účty atd.), nebo zda je třeba zohlednit i jednorázové výdaje (příležitostné nákupy oblečení atd.). Konečně si Cour de cassation (Kasační soud), třebaže bere na vědomí, že Soudní dvůr

upřesnil, že při posuzování skutkové situace není třeba určovat důvody příspěvku příhraničního pracovníka ani vyčíslit jeho rozsah (rozsudky ze dne 15. prosince 2016, Despeme a další, C-401/15 až C-403/15, EU:C:2016:955, bod 64, a ze dne 2. dubna 2020, Caisse pour l'avenir des enfants, C-802/18, EU:C:2020:269, bod 50), klade otázku, zda má být zohledněn jakýkoli, byť minimální příspěvek, nebo zda musí mít určitou významnou úroveň, a pokud musí mít takovou významnou úroveň, zda je třeba toto kritérium posuzovat ve vztahu k potřebám dítěte, nebo ve vztahu k finanční situaci příhraničního pracovníka.

- 28 Původ finančních prostředků může vyvolávat další otázky, neboť v některých případech má příhraniční pracovník se svým manželem či manželkou nebo registrovaným partnerem či partnerkou, který je rodičem dítěte, společný bankovní účet, který byl použit k úhradě výdajů předložených v soudním řízení k prokázání splnění podmínky „zajišťování výživy“ dítěte, aniž na tento účet posílal platby výhradně a aniž stanovil, v jakém rozsahu na tento účet posílá platby, přičemž v takovém případě vzniká otázka, zda příspěvek na potřeby dítěte pochází od příhraničního pracovníka.
- 29 Cour de cassation (Kasační soud) si dále klade otázku ohledně rozsahu upřesnění, které Soudní dvůr učinil v rozsudku ze dne 15. prosince 2016, Depesme a další (C-401/15 až C-403/15, ECLI:EU:C:2016:955, bod 62), v němž se uvádí, že „unijní normotvůrce považuje děti v každém případě za vyživované až do 21 let“, a to ve smyslu, zda je třeba mít za to, že jsou příhraničním pracovníkem zajišťovány potřeby každého dítěte mladšího 21 let pouze z důvodu této věkové podmínky nebo v kombinaci s dalšími faktory.
- 30 Dále je zapotřebí si klást otázku, jak rodiče přispívají na potřeby dítěte. Ti jsou ze zákona vázáni vyživovací povinností, na rozdíl od příhraničního pracovníka, který takovou povinnost nemá. Kritérium „zajišťování výživy“ dítěte naproti tomu vyžaduje faktické posouzení. Z toho vyplývá otázka, zda k vyloučení existence přispívání příhraničního pracovníka postačuje prokázat existenci a rozsah vyživovací povinnosti rodičů, nebo zda je navíc nutné zkoumat, zda je vyživovací povinnost rodičů stanovena v přiměřené výši a zda rodiče svou vyživovací povinnost skutečně plní, takže doplňkový nebo dodatečný příspěvek od příhraničního pracovníka není nutný. V případě, že taková pomoc není skutečně vyplácena, vyvstává otázka, zda je nutné ověřit, zda se manžel či manželka nebo registrovaný partner či partnerka příhraničního pracovníka alespoň pokusil přijmout opatření k vymáhání a zda nakonec příspěvek příhraničního pracovníka nahrazuje neplnění povinností jednoho z rodičů. Způsob stanovení výživného, ať už soudním rozhodnutím nebo dohodou, může mít případně vliv na toto výživné a na to, zda je stanoveno v přiměřené výši. Tyto aspekty mohou souviset s výše uvedenou otázkou, které výdaje týkající se dítěte by měly být zohledněny. Pokud se vezmou v úvahu pouze výdaje na výživu a základní životní potřeby, vyživovací povinnost rodičů tyto potřeby v zásadě pokryje, takže je bezpředmětné, aby příhraniční pracovník na pokrytí těchto potřeb doplňkově nebo dodatečně přispíval.

- 31 Pokud jde o vztahy s druhým rodičem dítěte, je třeba se ještě zabývat otázkou, zda je relevantní posoudit režim, podle něhož dítě pobývá střídavě u obou svých rodičů, neboť rozšířené právo styku s dítětem a ubytování nebo střídavé bydlení mohou vést k tomu, že druhý rodič v zásadě převezme podstatněji svou vyživovací povinnost jako věcné plnění, čímž se zmenší prostor pro případnou nutnost pokrýt potřeby dítěte příhraničním pracovníkem.
- 32 Všechny tyto otázky je třeba v zásadě posuzovat na pozadí zásady širokého výkladu ustanovení zakotvujících volný pohyb pracovníků (rozsudek ze dne 15. prosince 2016, Depesme a další, C-401/15 až C-403/15, ECLI:EU:C:2016:955, bod 58), a tedy možných mezí takové zásady širokého výkladu.
- 33 Tyto úvahy vedou Cour de cassation (Kasační soud) k tomu, aby Soudnímu dvoru předložil žádost o rozhodnutí o předběžné otázce.

4. PŘEDBĚŽNÉ OTÁZKY

- 34 Cour de cassation (Kasační soud) pokládá následující otázky:
- la) Je nutno podmínku „zajišťování výživy“ dítěte, od níž se odvíjí postavení rodinného příslušníka ve smyslu ustanovení práva Evropské unie, tak jak bylo toto postavení stanoveno judikaturou Soudního dvora v souvislosti s volným pohybem pracovníků a pobíráním sociální výhody příhraničním pracovníkem spojené s tím, že vykonává závislou činnost v členském státě, na dítě svého manžela či manželky nebo registrovaného partnera či partnerky, s nímž není v příbuzenském vztahu, chápanou samostatně nebo ve spojení se zásadou širokého výkladu ustanovení, jejichž cílem je zajistit volný pohyb pracovníků, vykládat v tom smyslu, že je splněna, a tedy že zakládá nárok na pobírání této sociální výhody,
- již na základě existence manželství nebo registrovaného partnerství mezi příhraničním pracovníkem a jedním z rodičů dítěte;
 - již na základě skutečnosti, že příhraniční pracovník a dítě sdílejí společnou domácnost nebo mají společné bydliště;
 - již na základě skutečnosti, že příhraniční pracovník hradí obecně výdaje jakéhokoli druhu ve prospěch dítěte, i když tyto výdaje
 - o pokrývají jiné potřeby než základní životní potřeby či výživu,
 - o jsou poskytovány třetí osobě a dítěti přináší prospěch pouze nepřímo,
 - o nejsou činěny ve výlučném nebo specifickém zájmu dítěte, ale ve prospěch celé domácnosti,

- o jsou pouze příležitostné,
 - o jsou nižší než výdaje rodičů,
 - o vzhledem k potřebám dítěte jsou pouze nepodstatného významu;
- již na základě skutečnosti, že výdaje jsou hrazeny ze společného účtu příhraničního pracovníka a jeho manžela či manželky nebo registrovaného partnera či partnerky, který je rodičem dítěte, bez ohledu na zdroj finančních prostředků na účtu;
 - již na základě skutečnosti, že je dítě mladší 21 let?

1b) Je-li odpověď na první otázku záporná, je třeba podmínku „zajišťování výživy“ vykládat v tom smyslu, že je splněna, a tedy že zakládá nárok na pobírání sociální výhody, pokud je prokázána existence dvou nebo více z těchto okolností?

2) Je nutno podmínku „zajišťování výživy“ dítěte, od níž se odvíjí postavení rodinného příslušníka ve smyslu ustanovení práva Evropské unie, tak jak bylo toto postavení stanoveno judikaturou Soudního dvora v souvislosti s volným pohybem pracovníků a pobíráním sociální výhody příhraničním pracovníkem spojené s tím, že vykonává závislou činnost v členském státě, na dítě svého manžela či manželky nebo registrovaného partnera či partnerky, s nímž není v příbuzenském vztahu, chápanou samostatně nebo ve spojení se zásadou širokého výkladu ustanovení, jejichž cílem je zajistit volný pohyb pracovníků, vykládat v tom smyslu, že není splněna, a tudíž vylučuje nárok na pobírání této sociální výhody,

- již na základě existence vyživovací povinnosti rodičů dítěte, bez ohledu na
 - o skutečnost, zda je toto výživné určeno soudním rozhodnutím nebo dohodou,
 - o částku, na kterou bylo toto výživné stanoveno,
 - o skutečnost, zda povinná osoba skutečně vyplácí toto dlužné výživné,
 - o skutečnost, zda příspěvek příhraničního pracovníka nahrazuje neplnění povinností jednoho z rodičů dítěte,
- již na základě skutečnosti, že dítě pravidelně pobývá u druhého rodiče v rámci výkonu práva styku s dítětem a ubytování nebo střídavého bydlení nebo jiného uspořádání?